

Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání Lesní mateřské školy Zeměkus

“Pod širým nebem pro otevřenou mysl”

Lesní mateřská škola Zeměkus, z.s, Třebosice 15, 530 02 Pardubice, IČO: 21193860

Kontakt: 731 155 298, lesniskolka@zemekus.cz, www.zemekus.cz

Obsah:

1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	1
2) OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
3) PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	2
VĚCNÉ PODMÍNKY	2
ŽIVOTOSPRÁVA	2
PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	3
ORGANIZACE	3
ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	3
PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ	4
SPOLUÚČAST RODIČŮ	4
PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	4
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	4
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	4
4) ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	4
5) CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	4
6) VZDĚLÁVACÍ OBSAH	4
7) EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA	4

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

název: Lesní mateřská škola Zeměkus

zřizovatel: Lesní mateřská škola Zeměkus, z.s., IČO: 21193860

předseda spolku: Josef Nociar

ředitelka: Zuzana Zemanová

sídlo: Třebosice 15. 53002 Třebosice

pracoviště: sad naproti mlýnu Třebosice 15 (parcelní číslo 186/13)

kontakty: lesniskolka@zemekus.cz, www.zemekus.cz

Josef Nociar 739 172 127, Zuzana Zemanová 731 155 298

<https://www.facebook.com/search/top/?q=zem%C4%9Bkus>

zpracovatelé programu: Kamila Skalecká, Zuzana Zemanová a kolektiv LMŠ Zeměkus

platnost dokumentu: od 1. září 2024

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Lesní mateřská škola Zeměkus je soukromé předškolní vzdělávací zařízení pro děti od 3 do 6 - 7 let. Funguje v rámci spolku Lesní mateřská škola Zeměkus z. s., který navazuje na činnost lesního klubu Zeměkus fungujícího od roku 2015, je členem Asociace lesních MŠ a nachází se v okrajové části vesnice Třebosice u Pardubic. Lesní mateřská škola vychází z konceptu lesních školek, waldorfské a Montessori pedagogiky, je ale inspirována osobnostmi průvodců a autentickými individualitami dětí. Průvodci jsou pro děti partnery, jsou v mateřské škole pro to, aby děti bezpečně prováděly při objevování světa v přirozeném prostředí. Věří, že příroda skýtá nesmírný potenciál pro učení a že děti jsou moudré a svobodné bytosti. Průvodci dětem v optimálních podmínkách třebosického sadu mohou nabídnout bezpečné a podnětné prostředí, aby se mohly rozvíjet přirozeně a tak, jak potřebují.

kapacita školky: 1 věkově smíšená třída s maximálním počtem 16 dětí / den.

Docházka dětí může být pět dní v týdnu, dále také dny tři nebo dva.

provozní doba: pondělí - pátek 8:00-16:00

personální zajištění: Dva průvodci přítomni po celou provozní dobu, z toho alespoň 1 kvalifikovaný pedagog. Pracují spolu celý den, nestřídají se na směny.

lokality: Lesní mateřská škola se nachází v sadu na okraji Třebosic, podél řeky Bylanky. V areálu školky je rozmanité prostředí ovocného sadu, založeného jehličnatého lesa a dalších listnatých dřevin. Areál školky je v těsné blízkosti rybníka, navazuje na něj rozlehlá louka, rozmanitost okolí dokresluje přilehlá pole.

dopravní dostupnost: Lesní mateřská školka se nachází 8 km od města Pardubice a 9 km od města Chrudimi. Je dobře dostupná veřejnou dopravou, zastávka autobusu je od areálu vzdálena asi 300 m. Parkování aut je možné u turistického přístřešku, asi 100 m před vstupem do areálu školky.

charakter a specifika zázemí: V areálu školky se nachází 2 maringotky se zastřešenou dřevostavbou na zemních vrutech a sociální zázemí- dvě separační kompostovací toalety a umývárna. Mezi maringotkami mají děti k dispozici záhon k zahradničení s bylinkovou spirálou, která slouží také jako pozorovatelná hmyzu a ještěrek. Kromě toho jsou tu také přírodní dřevěné prvky a kameniště. Na jednu z maringotek navazuje venkovní zastřešená dílnička s nářadím. V doprovodu průvodců děti objevují především přílehlý potoční tok, louku i pole, dostupná jsou jim také dvě hřiště v obci. Na přiléhajícím pozemku je také prostor pro chov slepic, které má ve správě spřátelený spolek Zeměkus, z.s., díky němuž mohou děti sledovat chov drůbeže v praxi.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY

Hlavním zázemím Lesní mateřské školy Zeměkus je pozemek na okraji obce Třebosice, parcelní číslo 186/13. Jedná se o část pozemku v oploceném sadu o výměře 10096 m², který se nachází přes silnici naproti naší "mlýnské" adrese sídla - Třebosice 15. Část pozemku si spolek dlouhodobě pronajímá od spřáteleného spolku Zeměkus, z.s..

V sadu se nachází **zahradní domek na zemních vrutech**. Je jídelnou, ale i místem, kde se během zimních měsíců u dětských stolečků plní bříška a také rozvíjí ty nejdivočejší kreativní touhy. Je prostorem, kde můžeme vystavovat výtvarná díla, zázemím pro narozeninové oslavy, občerstvení při brigádách a pro hostiny při početných setkáních celé komunity Spolku.

Když jsou venku plískanice a zima zalézá do rukávů, najdeme zde místo ke hře, tvoření i odpočinku. Domek je vybaven kamny na tuhá paliva.

Dále zde naleznete **dvě maringotky**, z nichž jedna (12 m²) slouží menším dětem jako odpočívací po obědě. Má oddělený šatní prostor, odpočívací prostor je dvoupatrový s 12 postýlkami. Pro děti je především královstvím pohádek, spacáků a polštářků. Ta druhá (16,5 m²) má také oddělený šatní prostor s věšáčky na oblečení a batůžky a košíčky na náhradní oblečení.

Dále zde máme dva separační kompostovací záchody a zastřešenou venkovní umývárnu a dřevník, který nám zajišťuje ochranu dřeva do kamen před znehodnocením.

Mezi dřevěnými prvky v bezprostřední blízkosti maringotek je i kameniště, kde děti rády objevují jejich vlastnosti a zkouší svou sílu. Kromě toho zde naleznete vyvýšené záhony, o které se staráme spolu s dětmi.

V druhé části sadu se nachází ohniště se špalky na sezení, které máme po domluvě zapůjčeno od spřáteleného spolku. K cvičení obratnosti, potěše oka i mlsných jazýčků nám zde slouží vzrostlé třešně, jabloně a další ovocné stromy a keře. Ke schovávání zase jehličnatý lesík a oblíbená střemcha s větvemi zakořeněnými do země. Sad hned za plotem ovíjí řeka Bylanka, která dětem umožňuje poznávat vodní život a hrát si v jeho okolí.

3.2 ŽIVOTOSPRÁVA

Stravování a pitný režim

- Děti mají klid a prostor na 3 jídla denně - dopolední přesnídávka, oběd a odpolední svačina. Děti si jídlo nosí z domu.
- Co dítě nesní, odnáší si zpět domů. K dojídání nejsou děti nuceny.
- U jídla dbáme o společně strávený čas, tedy - přání k jídlu, jsme spolu a v klidu. Společný čas u jídla vnímáme jako posvátný okamžik v běhu všedního dne.
- Občas si společně vaříme na ohni a to nás taky moc baví.
- Každé dítě si nosí vlastní lahev na pití (podle počasí nejčastěji vodu nebo neslazený čaj), kterou je možné vzít i na výlety a procházky. Průvodci zajišťují dostatek pitné vody pro jejich doplnění. Pravidelně se vyhlašují pauzy na pití, v teplých dnech se na ně klade zvláštní důraz (vyhlašují i samy děti).

Rytmus dne

- Den má jasnou posloupnost a strukturu, zároveň je zde prostor pro improvizaci a přizpůsobení se programu aktuální situaci a potřebám dětí.
- Myslíme na to, aby řízená a spontánní činnost byly vyvážené.
- Časový prostor pro odevzdávání a vyzvedávání dětí je dostatečný: ráno před ranním kruhem v rozmezí jedné hodiny, odpoledne po obědě nebo po odpočívání z hodiny, případně i více.

Volný pohyb, čerstvý vzduch

- Dostatek volného pohybu a pobytu venku je ve školce samozřejmostí. Značnou část dne tvoří venkovní volná hra. Venku se odehrávají i některé řízené činnosti, výpravy a výlety.
- V případě potřeby se program přesouvá dovnitř, konkrétně do dřevěného domku.

Odpočinek

- Pobyt na čerstvém vzduchu obvykle řádně unaví, děti si mohou odpočinout v menší maringotce, která je k odpočinku uzpůsobená. V horkých letních dnech

odpočíváme na karimatkách pod stromy. Po obědě tu odpočinek probíhá ve sletu odpočinkových činností- předčítání pohádky, zpívání ukolébavky, krátké řízené meditace a chvíle řízeného ticha pod dohledem průvodce. Děti mají možnost zklidnit se, ale i usnout, starší děti se mohou místo odpočinku věnovat jiné klidové činnosti. Děti ke spánku nenutíme.

Vzor v průvodcích

- Sami průvodci dbají o dobrou životosprávu a váží si svého zdraví. Dbají o zdravou stravu, dostatek pohybu a odpočinku, čímž jdou dětem příkladem.

3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Věříme, že dítě se může plně rozvíjet jen tehdy, pokud se cítí bezpečně a jistě v naší lásce. Jednou z našich priorit je tedy mít s dětmi dobrý, autentický vztah. Stejně tak pečujeme o vztahy mezi námi a okolím. Naším cílem je vytvářet společenství s rodinným prostředím. Základem našich mezilidských vztahů je vzájemný respekt, jsme zvyklí používat klidnou, otevřenou a **respektující komunikaci**. Díky tomu posilujeme vztahy založené na **vzájemné důvěře**, děti se nebojí být otevřené, být sami sebou a rozvíjí se v bezpečném, harmonickém prostředí.

Průvodci se snaží být pro děti oporou v situacích, kde se cítí děti nejisté, v konfliktních situacích projevují empatii, k dětem vždy promlouvají vstřícně a umí jim naslouchat. Jsme místem, kde děti nezažívají manipulaci, ani systém trestů a odměn. Průvodce umí děti spontánně a citlivě povzbudit i poskytnout zpětnou vazbu, umí rozumně, konkrétně a specificky pochválit, používá nenásilnou komunikaci. Věříme, že tím jsme pro děti dobrým vzorem ve vztazích založených na rovnocennosti, namísto moci a autority. Věříme, že tímto pomáháme objevovat a upevňovat sebehodnotu a zdravé sebevědomí dětí.

Respektujeme individuální zvláštnosti dětí a jsme schopni na ně pružně reagovat. Snažíme se, aby děti měly možnost uspokojovat své potřeby. V našem kolektivu nemá místo nadřazování, klademe důraz na rovnocenné postavení dětí, nepodporujeme nezdravou soutěživost.

V našem týmu je zásadní solidarita, vzájemná pomoc a podpora, v našem přístupu k dětem a vztahům jsme konzistentní, díky tomu se mohou děti cítit v bezpečí.

Adaptace nově příchozích dětí probíhá postupně a citlivě, rodiče mají možnost s dítětem přijít na školkové akce ještě před samotným nástupem do kolektivu. Poté mají možnost s nimi pobýt, dokud nejsou oba připraveni se rozloučit. Snažíme se rodiče vést k vytvoření vlastního adaptačního plánu s tím, že jim předkládáme nabídku adaptačního plánu, který se nám zdá být postupný a vyvážený. Jsme si vědomi toho, že rodič zná dítě i vlastní situaci nejlépe, tedy necháváme volbu na něm. V tomto potenciálně náročném procesu chceme být co nejvíce nápomocní tak, abychom se vyhnuli traumatizujícím zážitkům. Snažíme se naslouchat rodičům, abychom lépe

porozuměli konkrétnímu dítěti, jeho zvykům a zázemí, jsme oporou i adaptovaným dětem, když se dostanou do nepohody.

Aktivity jsou nabízeny tak, aby umožňovaly samostatné rozhodování, podporovaly kreativitu a myšlení. Spíše než spěchat od aktivity k aktivitě nebo od výukového centra k výukovému centru si dáváme čas na to, abychom si vychutnali vše, co vyvstává z naší představivosti a přírodního světa. Věříme, že pokud se dítě potřebuje věnovat něčemu konkrétnímu z jakékoliv oblasti, je pro jeho individuální rozvoj dobré mu to umožnit. Podobně, jako nelze děti nutit k jídlu nebo spánku, nelze je někdy nutit k některým činnostem. Řád, pravidla a omezení nezbytné v každém společenství přicházejí přirozeně a jdou ruku v ruce se svobodou a volností, které mohou děti v našem společenství zažívat.

3.4 ORGANIZACE

Režim dne:

- 8.00 – 8.45 příchod dětí s rodiči do školky (pozdrav podáním ruky - předání zodpovědnosti za děti na průvodce), ranní nabídka činností, volná hra, péče o sad
- 8:45- 9.00 ranní pohybová chvílka- venkovní pohybové hry
- 9.00-9.20 ranní kruh – vítání, tématické říkanky s pohybem, zpěv, buzení slepičky, diskuze, co nás v daný den čeká, také, co má kdo na srdci; případně opakování pravidel
- 9.30 -10.00 hygiena a svačina
- 10.00-11:30 dopolední program – výprava do okolí, případně vedená a volná činnost u nás v sadu či v lese (dle týdenního / ročního plánu)
- 11.45 hygiena a oběd, úklid po obědě
- 12.30 odpolední odpočinek:
- pro větší děti - klidové vzdělávací aktivity
  - pro menší děti - rituál před spaním, čtená nebo vyprávěná pohádka, ukolébavka, krátká řízená meditace, zklidnění tichem (děti, které neusnou se zhruba po 45 minutách odpojí a přidají se k větším dětem- navazuje odpolední nabídka činností/volná hra
- 14.00-14.20 hygiena a odpolední svačina
- 14.30-14.50 odpolední kruh
- 15.00-16.00 odpolední program – volná hra, společné aktivity, tvoření, úklid prostoru, vyzvedávání a odchod dětí ze školky (pozdrav podáním ruky - předání zodpovědnosti za děti na rodiče či jejich zástupce)

Rytmus dne je jasně daný, z něj vychází pocit řádu a bezpečí. Přitom je ale dostatek prostoru pro improvizaci, naslouchání toho, co spontánně přichází od kohokoliv z nás či z přírody. Základními charakteristikami rytmu Zeměkusu jsou

- vyváženost volné hry a řízené činnosti
- jedna dvojice průvodců je s dětmi celý den, nestřídají se během dne
- věkově smíšená skupina od 3 do zhruba 6 let - pokud děti projdou celým cyklem, mohou zažít role na obou pólech, to jest, kdy je jim pomáháno i kdy samy pomáhají, kdy zprvu více pozorují a nechávají se vést, i kdy ostatní vedou
- 16 dětí na den a 5ti denní model docházky v týdnu (po-pá), 3 denní (po-st) a 2 denní (čt a pá), přičemž dny jsou dopředu jasně dané
- přednostní přijímání sourozenců, další kritéria součástí školního řádu
- “Vnitřní struktura a členění odpovědnosti - v Organizačním řádu školy”

3.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zřizovatelem Lesní mateřské školy Zeměkus je spolek Lesní mateřská škola Zeměkus z.s., jehož statutárním orgánem je jeho předseda. Chod spolku blíže upravují **Stanovy spolku**.

Mateřská škola Zeměkus má svou organizační strukturu: od ředitele, přes pedagogické pracovníky až k nepedagogickým pracovníkům, ale vzhledem k povaze své činnosti a k postupnému letitému vývoji až do současného stavu má její řízení spíše podobu svobodné organizace. Co se organizačních činností týká, tak není striktně hierarchická, ale každý člen týmu je kompetentní k sobě osvojené, jasně vymezené činnosti/oblasti, nezasahuje zbytečně do práce druhých a rozhodování probíhá na úrovni konsenzuální. Odpovědnost za rozhodnutí nese ředitel/ka. S ohledem na komunitní charakter mateřské školy mají značný vliv na její podobě i členové spolku - kromě zaměstnanců, nejčastěji rodiče dětí docházejících do školky a další dobrovolníci.

Mateřská škola má zřízen svůj funkční informační systém.

Informační systém uvnitř školky:

- Pravidelné pedagogické porady 1x za 14 dní, jež jsou rozdělené na dvě skupiny (*organizační* - všichni zaměstnanci školky+ *programové* - pedagogičtí pracovníci, příp. i nepedagogičtí pracovníci, např. koordinátorka výtvarného projektu)
- Individuální konzultace probíhají kontinuálně.

Informační systém navenek:

- Většina oficiálních informací se předává elektronickou poštou: e-maily.
- Sdílení aktualit o dětech: ústně při předávání dětí na každodenní bázi.
- Informační schůzky s rodiči - 4x do roka.
- Individuální konzultace s rodiči nad aktuálně vyvstálými tématy dle potřeby, u dětí v posledním roce předškolní docházky min. 1x.
- Vstupní dotazník při vstupu do LMS a zpětná vazba na konci roku.

- Webové stránky a Facebook.
- Společné slavnosti školy, brigády – neformální setkávání s rodiči.

3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

LMŠ Zeměkus je koncipována pro jednu třídu dětí s maximální kapacitou 16 dětí na den. Ve třídě budou děti věkově smíšené, vždy bude přítomen alespoň 1 pedagogický pracovník, kterého doplní pracovník pedagogický či nepedagogický. Zaměstnanci, jež nemají požadované pedagogické vzdělání si ho postupně doplňují - studují pedagogickou školu nebo alespoň absolvovali kurz Chůva pro děti do zahájení školní docházky. Také pedagogové se aktivně zajímají o své vzdělání.

Všichni průvodci se dále neustále samovzdělávají, také navštěvují jiné mateřské školy, ať už lesní či jiného typu a využívají vzdělávacích akcí pořádaných Asociací lesních mateřských škol (např. letní škola pro pedagogy, semináře, webináře ad.). To je školkou podporováno proplácením kurzů nebo upravením pracovní doby. Také pravidelně procházejí kurzem první pomoci. Chování všech členů pedagogického kolektivu je v souladu s Etickým kodexem pedagoga lesní MŠ.

Ředitelka ve spolupráci s ostatními zaměstnanci zajišťuje organizační, technické a metodické vedení chodu a týmu školy, dále provádí evaluaci a hospitace, zajišťuje komunikaci s rodiči při individuálních schůzkách, vykonává přímou pedagogickou činnost.

Zástupce ředitelky zajišťuje organizační a technické vedení chodu školy a týmu školy, zajišťuje komunikaci s rodiči při schůzkách, vykonává přímou pedagogickou činnost, dále má na starosti správu objektu.

Součástí týmu je také speciální pedagožka, která pomáhá s přípravou IVP a PLPP, dále konzultuje s pedagogy a zákonnými zástupci dětí a provádí hospitace, dále vykonává přímou pedagogickou činnost dle příslušného úvazku.

3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Vztahy s rodiči

Navázat dobrý vztah s rodiči je stejně důležitým úkolem, jako navázat vztah s dětmi. S celou rodinou se nejprve setkáváme při dni otevřených dveří v rámci běžného chodu. Rodiče mají možnost autenticky vnímat chod školky, komunikaci s dětmi a fungování celého společenství. V rámci "dne otevřených vrátek", kdy přijdou na náhled do školky, mají možnost pozorovat a na cokoliv se zeptat. Toto setkání průvodců s rodiči je prvním krokem ke vztahu založeném na otevřenosti. Mají možnost představit nám své dítě, hovořit o svých hodnotách a představách o předškolní výchově. Jsme si vědomi

toho, že nám rodiče svěřují své děti do péče a důvěřují nám, že budeme tuto roli zastávat, jak nejlépe je možné. Po prvotních setkáních s rodiči je jasnější, zda jim bude náš přístup k dětem vyhovovat, což je základním kamenem k vzájemné důvěře. Když dítě nastoupí do našeho kolektivu, je vztah s rodiči dále posilován. Setkávání s nimi není jen o ranním předání dítěte a jeho odpoledním odevzdání. Rodiče mají možnost sdílet cokoli, co souvisí s dítětem a mohlo by mít vliv na jeho den ve školce, stejně tak jako jeho dlouhodobější charakteristiky vývoje, preferencí, radostí i starostí, průvodce je připraven naslouchat. Při odpoledním vyzvedávání dětí mohou rodiče v klidu nasát atmosféru školky a sdělit si s průvodci, jak probíhal den. Děti mají možnost rodičům ukázat, co ve školce dělaly, co se jim povedlo, co jim udělalo radost, případně i své potíže. Takto se mohou případné problémy, konflikty a nedorozumění řešit přímo na místě bez zbytečného odkladu. Těmito plynulými přechody z jednoho prostředí do druhého, od jedné pečující osoby k druhé, zajišťujeme přirozenost a propojenost obou světů dítěte, tedy domácího a školního prostředí. Bez vztahu založeného na partnerství by toto nebylo možné. Jakékoliv informace, které si s rodiči sdělujeme, jsou oboustranně považovány za důvěrné.

Spolupráce s rodiči, spoluúčast

Vztahy s rodiči se snažíme upevňovat také povzbuzením k aktivní spolupráci s naším Spolkem. Rodiče jsou informováni o plánech a potřebách školky. Mají mnoho možností, jak se zapojit a být tak součástí našeho společenství. Z široké nabídky úkolů si mohou vybrat, jaká pomoc by jim vyhovovala, ať už je to materiální zabezpečení, údržba areálu, opravy, nebo pomoc s finanční podporou za účelem zvelebování a rozvoje školky. Pravidelně pořádáme brigády, při kterých se sejde celá komunita při práci a občerstvení. Tato setkávání jsou velkým přínosem pro všechny zúčastněné, je to skvělá příležitost více se mezi sebou poznat a prohloubit mezilidské vztahy. V rámci brigád se vždy posuneme o velký skok i s tím, jak bychom chtěli, aby naše školka mohla vypadat- budujeme, tvoříme, zvelebujeme a udržujeme prostor školky a sadu. Další možností pro příjemné setkávání celé komunity jsou slavnosti v koloběhu roku. Koncem září se scházíme k moštování a prvnímu společnému setkání s nově příchozími. Následuje adventní spirála, přes společné jarní vynášení Morany až k slavnostnímu loučení s předškoláky v červnu. Rodiče mají také možnost účastnit se výletů.

Během informačních schůzek mají rodiče možnost podávat podněty a připomínky.

Informační tok mezi školkou a rodiči probíhá:

- informační schůzky osobně 4x ročně, v rámci slavností
- komunikace emailem
- možnost sdílení aktualit při předávce dítěte
- nabídka konzultací mimo školku
- obecné informace rodiče mohou najít na webu zemekus.cz, aktuální dění mohou sledovat na facebook.com/zemekus/

Kromě výše zmíněné spolupráce mohou rodiče přijít do školky představit dětem své povolání či koníček, například udělat s dětmi přírodní bylinné produkty, rukodělné a výtvarné činnosti, ad..

3.8 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Díky velkorysému prostoru lesní mateřské školy a díky samotné podstatě pedagogického směru, který uplatňujeme, jsme schopni přijímat i děti se speciálními vzdělávacími potřebami, v závislosti na aktuálních podmínkách.

Naše činnost je založena na individuálním přístupu k dětem; respekt ke specifickým vlastnostem jednotlivých dětí je pro nás samozřejmostí. Při malém počtu žáků se dvěma průvodci je tak možné obecně umožnit svobodnou volbu činnosti, ale i integrovat děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Přizpůsobení práce každému dítěti (na základě předchozího poznání jeho možností) je přirozenou součástí našeho pedagogického působení na všechny děti. Věříme, že společné vzdělávání dětí s rozdílnou úrovní schopností, tempa práce a vzdělávacích schopností, může být přínosem pro všechny zúčastněné.

Vnímáme pozitivní efekt působení lesní školky na děti s poruchou ADHD a ADD, které se při pobytu v přírodě lépe soustředí, mají zde dostatek prostoru pro volný pohyb, což jim ulevuje od symptomů, stejně jako jasná, trpělivá, respektující a konzistentní komunikace.

3.9 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

V malé skupince dětí a přirozeně podnětném prostředí je možné snadno rozpoznat nadání v různých směrech. Máme dostatek prostoru pro individualizaci, můžeme se snadno přizpůsobit práci s nadanými dětmi a jejich nadání dále rozvíjet. Snažíme se podporovat je v tom, co je zajímá, naším cílem je však zdravě podnětné prostředí a všestranný rozvoj dětí (emocionální, fyzický, kognitivní, sociální), snažíme se proto nabízet různorodé aktivity i tam, kde by se rozvoj mohl zdát jednostranný. V mnoha případech je možné do různých aktivit specifické nadání integrovat a může být přínosem a sloužit jako zdroj inspirace pro ostatní děti. Systém fungování lesních školek vnímáme pro nadané děti jako velmi prospěšný, protože jim mimo jiné umožňuje střídání jimi volených studijních aktivit s pohybem na čerstvém vzduchu.

3.10 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Přijímáme děti až od tří let, neboť se řídíme mottem "dovolme dětem být dětmi" a jsme přesvědčeni, že děti menší tří let stále velmi silně potřebují náruč matky (rodičů), kterou my, i při sebevětší snaze, nahradit nedokážeme. Jsme si zároveň vědomi, že rozlišovat dle takto "ostré" věkové hranice není ideální, nicméně i z hlediska náročnosti pobytu takto malých dětí venku (zejména v zimních měsících) umožňujeme dětem nástup až ve třech letech.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Děti jsou do lesní mateřské školy Zeměkus přijímány na základě předem daných kritérií. Na začátku přijímacího procesu je nezbytné domluvit si schůzku ve školce, která slouží pro seznámení rodičů a dítěte s průvodci a prostředím. To lze ideálně na dni otevřených vrátek, které LMŠ pořádá během měsíce března a dubna. Termín zápisu je školským zákonem stanoven od 2. do 16.května, konkrétní termín pro daný školní rok bude uveden na webových stránkách www.zemekus.cz a na facebooku LMŠ Zeměkus, nebo také v průběhu roku dle volných kapacit. V rámci zápisu rodič vyplní a podepíše žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání (součástí žádosti je i potvrzení od lékaře ohledně podstoupení povinných očkování/ kontraindikace/ imunitě), která je ke stažení v dokumentech na webových stránkách www.zemekus.cz. Následně žádost přinese společně s evidenčním listem (ke stažení tamtéž) na adresu Lesní mateřské školy Zeměkus v určeném čase za doložení občanského průkazu a rodného listu dítěte. Do dvou týdnů po doručení dokumentů rodiče obdrží informaci o přijetí/nepřijetí dítěte, která bude vyhodnocena na základě daných kritérií (viz v textu níže). V případě přijetí dítěte, nejpozději do 21 dnů od obdržení vyrozumění o přijetí, vyplní rodič smlouvu o předškolním vzdělávání a uhradí kauci ve výši dvou měsíčního školného. Kauce bude použita k platbě za poslední dva měsíce následujícího školního roku. V případě odchodu dítěte ze školy bude kauce vrácena v případě, že rodič tuto skutečnost oznámí dva měsíce v předstihu. Pokud nebude kauce v daném termínu uhrazena, bude místo nabídnuto jinému žadateli.

Děti jsou vzdělávány v jedné věkově heterogenní skupině, která je tvořena dětmi ve věku od 3 do 6, resp. 7 let. Takové skupiny jsou nezbytnou součástí sociálního vývoje dětí. V této věkové skupině si děti velmi dobře rozumí, zároveň starší děti přirozeně pomáhají mladším, mladší děti někdy od starších dětí přijímají pomoc, radu nebo fyzickou blízkost lépe než od dospělého. Starší děti jsou také vzorem požadovaného chování, nadšení a touhy dělat něco pro ostatní, což dětem pomáhá k vědomí sounáležitosti v rámci komunity a toho, že každý se může podílet na tom, aby skupina dobře fungovala. Tím, že dáváme dětem příležitost pracovat pro druhé, si uvědomují, že jsou součástí týmu, v kterém má každý svou důležitou, nezastupitelnou roli.

Děti si mohou volit z nabídky činností individuálně na základě svých vzdělávacích potřeb. Pracují ve skupině, nebo samostatně podle individuálních preferencí. Rozvrh činností během dne je rozdělen na část dopolední a odpolední. Dopolední program zahrnuje volnou činnost či hru, ranní kruh, výpravu, výlet nebo vedenou či volnou

činnost v sadu a oběd. Odpolední program zahrnuje odpočinek, vzdělávací aktivity pro předškolní děti, volnou hru, společnou činnost, tvoření a úklid prostoru.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Lesní mateřská škola Zeměkus je předškolním zařízením, ve kterém většina programu probíhá venku za každého počasí. V prostředí přírody klademe důraz na rozvoj dovedností dětí vlastními silami, vnitřní motivací v přímém kontaktu s přírodou se všemi jejími zákonitostmi. Věříme, že pobyt v přírodě napomáhá komplexnímu rozvoji dovedností a osobnosti dítěte.

Vzdělávací program naší lesní mateřské školy vychází z konceptu přírodní pedagogiky, jejímž základním principem je vnímání přírody všemi smysly. V různorodém prostředí nasávají děti rozmanitost různých biotopů, nejen že pozorují dění okolo a vnímají prostředí zrakem, mají také možnost sbírat a ochutnávat plody sadu či lesa, tvoří z přírodnin, pracují s hlínou, dřevem, kameny, vodou, pískem, poslouchají zvuky, podle zpěvu a zvuků rozeznávají druhy ptáků, z přírodních materiálů tvoří hudební nástroje, vše za doprovodu vědomého či podvědomého nasávání rozmanitých vůní. Příroda má toho tolik co nabídnout a v běžném životě dnešní děti často nemají možnost a čas vše nabízené prozkoumat, prožít a užít si. Zatímco uvnitř zůstává obvykle vše neměnné, venku se vše mění a děti tak dostávají stále nové impulsy k objevování a přizpůsobování. Život v přírodě plyne v cyklech ročních období, neustále okořeněn živly, to vše je dětem obsáhlým zdrojem seberozvoje a učení se. Věříme, že příroda je ve své podstatě dokonalou školní třídou a pod širým nebem jsou ty nejlepší podmínky pro harmonický rozvoj osobnosti dítěte za laskavého doprovodu vědomého průvodce.

Důvěra-bezpečné riziko

Vzájemná důvěra mezi dětmi, průvodci a rodiči je základem našeho bytí. Věříme, že dítě dokáže odhadnout své možnosti. Necháváme je lézt na stromy, zacházet s nářadím. Vedeme je k samostatnosti, ale jsme vždy nablízku ku pomoci.

Svoboda-respekt-hranice

Ctíme svobodu a respektujeme jedinečnost každé bytosti, přitom jsme si vědomi, že jsme součástí něčeho většího (skupiny, přírody, vesmíru). Aby bylo dobře nám všem, společně vytváříme pravidla, jež formují hranice a tím chrání bezpečí jednotlivců i celku.

Život v přírodě po celý rok

Svůj čas trávíme v zázemí krásného sadu a jeho blízkého i širšího okolí. Zdravíme se s bažanty, motýly a sousedy. Jindy zase zatajujeme dech před volávkami. Odpočíváme v maringotce nebo jen tak pod třešněmi, které dobře znají naše bosé nohy i bláto rozprostřené od holínek až po střepec na kulichu. My na oplátku vnímáme je. Oděné v bílém květu, s plody, jež se v naší prvotní nedočkavosti jen těžko mění v rudé. V barevných proměnách listoví i s opuštěnými hnízdy v prokřehlých holých větvích. A zima... Zima je v krajině delší než ve městech. A tak na jejím konci už hltáme v kůře stromů odraz každého slunečního paprsku. Příslibu dalšího jara.

Volná hra

Dětem nabízíme tvořivý či jiný program, ale důležitou součástí dne je a bude jejich volná hra. Věříme, že svobodná hra v přirozeném prostředí je pro dětský vývoj nepostradatelná. Většina učení totiž u dětí předškolního věku probíhá právě prostřednictvím hry, a aby mohl být člověk v kontaktu se svým já, potřebuje zase dostatek volnosti. Nároků je mnohdy na děti v této době kladeno víc než dost a tak šťastný je ten, kdo může prostě jen plynout v přírodě nebo si lelkovat dovolí. :)

Vztah-nadšení průvodci

Dítě se může plně rozvíjet jen tehdy, pokud se cítí v bezpečí a jistě v naší lásce. Jednou z našich priorit je tedy mít s dětmi dobrý vztah. Stejně tak pečujeme o vztahy mezi námi a okolím. Naším cílem je vytvářet společenství s rodinným prostředím.

Zdravá strava

Svačinky si nosí děti své, stejně jako obědy. Občas si společně vaříme a to je také skvělé. Důležité však pro nás není jenom jídlo strávit do bříšek, ale i strávit ho společně. Vnímáme to jako posvátný okamžik v běhu všedního dne.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Integrovaný blok **Hodnoty a já**

„Vím, že planetu máme jen jednu a chci ji chránit. Mám ji rád. Dozvídám se, jak o ni pečovat, přemýšlím a zapojuji se. Věřím, že mohu pomoci svými malými krůčky a povídám si o tom s rodiči a kamarády. Když je nás víc, nebudeme se bát o planetu nic.“

CÍLE	VÝSTUPY
Dítě a jeho tělo: <ul style="list-style-type: none"> - podpora zdravého životního stylu, péče o tělo - porozumění základním potřebám těla a významu zdravého stravování, hygieny a pohybu - rozvíjení schopnosti vnímat a respektovat vlastní tělo a jeho jedinečnost	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude rozumět významu zdravého životního stylu a péče o tělo - dítě bude znát základní principy zdravého stravování a hygieny - dítě bude rozvíjet základní pohybové dovednosti a bude pravidelně cvičit pro podporu fyzického zdraví
Dítě a jeho psychika:	

<ul style="list-style-type: none"> - podpora duševního zdraví, emoční stability - rozvoj schopnosti vyjadřovat, ovládat a kultivovat své emoce - podpora sebevědomí a sebeúcty, zdravého vnímání sebehodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude schopno pojmenovat a vyjádřit své emoce - dítě bude rozumět významu pozitivního myšlení a sebeúcty - dítě bude vyhledávat podporu a pomoc, když to bude potřebovat
<p>Dítě a ten druhý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora porozumění a respektu k druhým lidem - rozvoj empatie a schopnosti vcítění se do pocitů a potřeb ostatních - podpora schopnosti řešit konflikty a komunikovat efektivně s ostatními 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude schopno respektovat a tolerovat rozdílné názory a postoje - dítě bude rozvíjet schopnost naslouchat a vcítit se do pocitů druhých - dítě bude schopno aktivně řešit konflikty a hledat konstruktivní řešení
<p>Dítě a společnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora porozumění a ocenění různorodosti a rozmanitosti ve společnosti - podpora schopnosti aktivní účasti ve společenském životě a respektu k pravidlům a hodnotám společnosti - podpora sociální soudržnosti a vzájemného respektu v rámci komunity 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude rozumět významu účasti ve společnosti a bude se aktivně zapojovat do komunitních aktivit - dítě bude respektovat pravidla a hodnoty společnosti a bude jednat v souladu s nimi - dítě bude vyjadřovat solidaritu a pomoc druhým lidem v rámci své komunity
<p>Dítě a jeho svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora porozumění a uznání důležitosti péče o životní prostředí a ochrany přírody - podpora pocitu odpovědnosti za svět kolem sebe a aktivní účast při činnostech na podporu udržitelného životního prostředí - rozvoj schopnosti vcítění se do potřeb a perspektiv lidí v jiných částech světa a podpora globální solidarity 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude chápat význam péče o životní prostředí a rozumět významu ochrany přírody - dítě se bude aktivně zapojovat do aktivit na ochranu životního prostředí a udržitelného rozvoje - dítě bude vyjadřovat pochopení a solidaritu s lidmi ve světě, kteří jsou v nouzi, a bude se snažit najít způsoby, jak jim pomoci

Září

návrat do školky - seznamování a sžívání se s řádem, péče o své věci, prostor šatny, poznávání kolektivu, zdravení se s ostatními, vyprávění o zážitcích z léta, oslava hojnosti, téma vděčnosti (za úrodu, za jídlo), hygiena v přírodním prostředí – jak na správné mytí rukou před jídlem, šetření s vodou
svátky a významné dny - Podzimní rovnodennost, svátek svatého Michaela coby představitele vnitřního světla, které nám dává sílu do temnější části roku, sílu překonávat překážky, ale i sami sebe a naše strachy, stezka odvahy za drakem

Říjen/ Listopad

stahování sil do země, zvykání si na nepřízeň počasí - odvaha a moje tělo, sychravo, obavy, neznámo, ubývání světla, čas dušiček - vzpomínání na předky, povídání o stáří a pomíjivosti života - listí opadalo, příroda "umírá"
svátky a významné dny - den stromů, Dušičky, Svatomartinské a Kateřinské slavnosti

Prosinec

zklidňování, zastavení, obrácení dovnitř - poznávání sebe, procítění, vánoční svátky - štědrost, láska, radost a ohleduplnost, vzájemnost, sdílení, tajemství, očekávání, lidové tradice, zpívání, říkadla a koledy, věštění budoucnosti, obrázky a přáníčka pro blízké, dárečky pro seniory v domovech, návštěva místního domova na faře
svátky a významné dny - slavnostní Adventní spirála, Sv. Lucie, Zimní slunovrat coby symbol naděje a blížícího se zrodu nového roku)

Leden

nový pohled na svět, čistota, prázdnota, stíny, charitativní aktivity, např. sběr oblečení nebo hraček pro děti v nouzi jako kontrast vánoční hojnosti, vyprávění příběhů šetrnosti, skromnosti a vděčnosti
svátky a významné dny - Tři králové

Únor

návrat světla, krůček k jaru, (ne)trpělivost, posilování skupiny, práce s emočními kartami (diskuze o pocitech a emocích a jak s emocemi pracovat), překonávání sám sebe vzhledem k nepříjemnému počasí, zvyšování odolnosti, jak si užít krátký, nevlídný měsíc, příprava na masopustní veselí, výlety do muzea/galerie
svátky a významné dny - Hromnice, Masopust

Březen

příchod jara, spontánní dětská hra - volnost, probouzení přírody, relaxace v přírodě: smyslové vnímání, voda, otužování, očista a úklid, komunitní poznávání při dnech otevírání našich vrátek, svátky a významné dny - jarní rovnodennost, vynášení Morany

Duben

téma znovuzrození a plodnosti, péče o tělo se sběrem prvních jarních bylin, poznávání velikonočních zvyků a tradic, úklidové akce v okolí školky
svátky a významné dny - Velikonoce, Den hlasu, Den Země, Filipojakubská noc

Květen

mláďata a rodina, kvetoucí stromy, včely a další hmyz, koupání v řece (otužování), Sněžka (fyzická odolnost), výlety, návštěva místního školního jarmarku – posílení místní komunity
svátky a významné dny - První máj, Den Slunce, Svátek sousedů, Otvírání studánek

Červen

sladkost (třešňi a života), divokost, posouvání se do výšin (stromů), zdolávání překážek, vylétání z hnízda - rozhled, volnost, objevování, vůně dalek, cizí kultury, děti rozjařené a plné energie, loučení, těšení, sebejistota/nejistota
svátky a významné dny - Letní slunovrat/Svatojánská noc

6.2 Integrovaný blok **Já ve světě dovedností a řemesel**

„Jsem nejen součástí přírody, ale i lidského společenství a proto můžu s ostatními oslavovat, radovat se, hrát si, tvořit. Někdy jsem víc sám se sebou, jindy mě to víc táhne k dovádění s ostatními, ale v každém období je pro mě důležitý pocit sounáležitosti.“

CÍLE	VÝSTUPY
<p>Dítě a jeho tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj jemné a hrubé motoriky prostřednictvím praktických činností, podpora koordinace oko-ruka 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude rozvíjet jemné motorické dovednosti při práci s různými materiály, jako jsou tkaniny, papír,

<ul style="list-style-type: none"> - podpora zdravého životního stylu a péče o vlastní tělo, - podpora samostatnosti a sebeobsluhy 	<p>modelovací hmota, dřevo a další přírodniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - bude schopno používat různé nástroje a materiály bezpečně a účelně - dítě bude rozvíjet hrubou motoriku prostřednictvím aktivit, jako je práce s nářadím, stavění předmětů, zahradničení - bude zvládat základní dovednosti spojené s řemeslnými činnostmi, jako je řezání, lepení, šroubování - dítě si zlepší koordinaci a přesnost při vykonávání řemeslných úkolů
<p>Dítě a jeho psychika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora sebejistoty a nezávislosti, kreativity a inovativního myšlení - posílení sebevědomí prostřednictvím dokončení řemeslných projektů - rozvoj koncentrace a trpělivosti, schopnosti vyrovnávat se s emocemi a stresovými situacemi 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude schopno soustředit se a bude rozvíjet trpělivost při práci na různých projektech, bude přicházet s vlastními nápady a řešeními při řemeslné tvorbě - dítě bude prožívat radost a uspokojení, mít zvýšenou sebeúctu a sebedůvěru díky úspěchům při dokončování různých řemeslných projektů
<p>Dítě a ten druhý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora spolupráce s ostatními - rozvoj komunikačních dovedností a schopnosti řešit konflikty - podpora empatie a vzájemného respektu 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude schopno spolupracovat a sdílet, když bude pracovat na různých řemeslných projektech v malé skupině - dítě bude mít rozvinuté komunikační dovednosti a schopnost naslouchat nápadům, názorům a připomínkám ostatních - bude projevovat ohleduplnost a respekt k práci ostatních
<p>Dítě a společnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora pochopení vlastní role v komunitě a respektu k ostatním členům komunity 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude znát různá tradiční řemesla a jejich význam v různých kulturách

<ul style="list-style-type: none"> - porozumění významu řemesel v různých kulturách, uvědomění si historického a kulturního významu řemesel - rozvoj sociálních dovedností pro interakci s různými lidmi ve společnosti, podpora komunitního ducha a společenské angažovanosti 	<ul style="list-style-type: none"> - bude chápat historickou hodnotu řemesel a jejich vliv na společnost - dítě bude mít rozvinuté sociální dovednosti, které mu umožní úspěšně interagovat s ostatními lidmi v různých situacích - dítě bude rozumět důležitosti podpory komunity a respektu k ostatním, bude schopno přispět svou prací k prospěchu komunity
<p>Dítě a jeho svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora učení se praktických dovedností pro přežití a fungování v různých prostředích - podpora pochopení vztahu mezi člověkem a přírodou a udržitelností, vztahu mezi řemesly a životním prostředím - schopnost využití přírodních materiálů a recyklace/upcyklace, rozvoj odpovědného přístupu k přírodním zdrojům 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude mít základní dovednosti pro přežití a adaptaci v různých prostředích, jako je práce s nástroji, základy zahradničení nebo orientace v terénu - dítě bude rozumět vztahu mezi lidmi a přírodou, bude si uvědomovat důležitost udržitelného zacházení s přírodními zdroji, bude projevovat odpovědnost při používání materiálů a nástrojů v řemeslné tvorbě - dítě bude využívat přírodní a recyklované materiály k tvorbě

Příklady činností:

výroba: jednoduché dřevěné hračky nebo nástroje, výrobky z papíru a kartonu, modelování z hlíny a modelíny, navrhování a vytváření vlastních projektů, výroba užitkových předmětů a dekorací, lapač snů, kukuřičné figurky, recyklace ruliček od toaletního papíru na hudební nástroje, kelímků od jogurtů na sazeničky

seznamování se s tradičními řemesly z různých kultur (hrnčířství, tkání), vytváření předmětů inspirovaných historickými řemeslnými technikami, výroba řemeslných výrobků z recyklovaných materiálů, používání přírodních materiálů při tvorbě uměleckých a užitkových předmětů

účast na dlouhodobých řemeslných projektech komunity, stavba iglů z vrbového proutí, zahradního domečku, dílny na nářadí

Září

babí léto - poslední teplé dny ideální pro práci v sadu, sklizeň a moštování jablek, zpracování potravin, mletí obilí na mlýnku, pečení chleba, sbírání přírodnin, rozmanitost materiálů - tvoření, sbírání hub, výroba dřevěného meče, pláštíku (Michaelské období),

Říjen

barvy podzimní krajiny - padání listů, dýňobraní, odlétání ptáků do teplých krajin (inspirace pro tvoření), vítr - výroba a pouštění draka, podzimní ohýnky - rozdělování a udržování ohně, vaření na ohni, konec sklizně - zásobování, nakládání zelí

Listopad

vaření podzimních čajů, tvoření z listů, hrabání listů do hromad, tvoření z kukuřice - panenky ze šustů, mletí zrna na mouku, pečené placky, mletí nasbíraných ořechů - pečení šneků z ořechů a skořice, dýňový a skořicový chleba

Prosinec

zpracovávání všech plodů, nasbíraných bylin (sirupy, tinktury, masti), lidové tradice a řemesla, výroba vrkočů, výrobky z bylin, práce s kovem - drátkování, měděné šperky (předvánoční tvorba dárků)

Leden

stopování, sněhové hrátky, ledové obrazy a klouzačky, krejčovské práce s látkou, tvoření z ponožek, zvířátka z filcu

Únor

šití na papír, výroba masek na masopustní průvod, hudebních nástrojů

Březen

klíčení semínek, péče o sazeničky, příprava záhonů na zahradničení, příprava na Velikonoce, pečení jidášů, výroba Morany, výroba pišťalek, práce se dřevem - zdokonalování práce s nožem, sekerou, pilou, pořízem

Duben

návrat ptáků z teplých krajin, výroba ptačích budek, sázení rostlin, barvení a zdobení vajíček,

pletení pomlázek, tvoření z jarních bylin, čaje a věnce

Květen

péče o hmyz, hmyzí domky, rybaření, děti v řece, stavění hrází a čištění tůňek, trénink tělesné zdatnosti při výletech (např. na Sněžku)

Červen

lezení po stromech, letní ohně, sběr bylin, stezka pro předškoláky

6.3 Integrovaný blok **Já ve světě fantazie a umění**

„Jsem snilek. Miluji příběhy a představuji si vše do nejmenších detailů. Někdy bych přísahal, že jsem někdo jiný. Nic mě nedokáže pohltit tak, jako moje vlastní představy - poslouchám, vyprávím, hraju – ergo sum.“

„Rád kreslím, maluji, zpívám a tancuji, tvořím všude a ze všeho. Někdy mi stačí jen se dívat nebo si o tom povídat, ale většinou nezůstane jen u toho. Nepotřebuji návody jak na to, sám nejlíp vím, jak vytvořit něco nového a krásného. Také vím, že je mi díky tomu dobře“

CÍLE	VÝSTUPY
<p>Dítě a jeho tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj vnímání těla a pohybových schopností, rozvoj imaginace a fantazie v rámci her a cvičení - podpora rozvoje jemné a hrubé motoriky prostřednictvím kreativních aktivit - podpora rozvoje estetického cítění, rozvoj kreativního myšlení a schopnosti dětí vytvářet příběhy, scény a vlastní světy	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude rozvíjet hrubou motoriku při pohybu a hrách, které vyžadují koordinaci a fyzickou aktivitu - bude moci vyjadřovat své myšlenky a pocity prostřednictvím svého těla, pohybových aktivit, tance a expresivního umění - dítě bude rozvíjet svou tělesnou koordinaci a jemnou motoriku při práci různými technikami, s různými materiály - bude vnímat spojení mezi tělem a uměleckým vyjádřením, např. kreslení, modelování z přírodních materiálů a při tvorbě uměleckých děl dle své fantazie
<p>Dítě a jeho psychika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora imaginace a rozvoje kreativity skrze různé formy umění - podpora emočního a psychického rozvoje, poskytnutí prostoru pro	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude mít možnost reflektovat své myšlenky a vyjadřovat své pocity, emoce a fantazie skrz

<p>vyjádření emocí, přání a obav prostřednictvím fantazie a umění</p> <ul style="list-style-type: none"> - posílení sebevědomí, podpora rozvoje emocionálního projevu a sebevyjádření skrze tvůrčí procesy 	<p>tvorbu příběhů, kresby, malby a dramatické hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - díky podpoře imaginace a kreativity bude mít dítě vyšší schopnost sebevyjádření
<p>Dítě a ten druhý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociálních dovedností, podpora spolupráce, sdílení nápadů a komunikace mezi dětmi při společném vytváření příběhů, fantazijních světů a uměleckých aktivit - podpora spolupráce a vzájemného sdílení nápadů v rámci společných uměleckých aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude schopno spolupracovat při tvorbě a realizaci fantazijních příběhů a her, učit se naslouchat názorům ostatních a respektovat jejich nápady a dílo v rámci tvůrčích procesů - bude moci rozvíjet svou schopnost empatie a porozumění emocím a pocitům druhých prostřednictvím sdílení příběhů a rozhovoru - dítě zvládne sebevědomě prezentovat své nápady a myšlenky ve skupině a je schopno respektovat práci a vyjádření ostatních - dítě bude podporovat vytváření příjemného a podporujícího prostředí pro všechny
<p>Dítě a společnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumění významu umění v různých kulturách a společnostech, představení různých kultur, tradic a hodnot prostřednictvím fantazijních příběhů a uměleckých děl - podpora empatie a porozumění různým perspektivám a životním situacím skrze tvůrčí procesy - podpora schopnosti vnímat a hodnotit umění 	<ul style="list-style-type: none"> - prostřednictvím fantazie a příběhů dítě pozná různé kultury, tradice a hodnoty, bude rozumět důležitosti respektu k různorodosti kultur a tradic skrze prozkoumávání různých fantazijních světů - díky zážitkům z tvůrčích aktivit bude dítě schopno lépe pochopit různé životní situace - dítě bude schopno hodnotit umělecká díla z různých perspektiv - skrze umělecké aktivity dítě bude poznávat historii umění a jeho vlivu na společnost
<p>Dítě a jeho svět:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - podpora úcty k přírodě a všem formám života skrze fantazijní výtvořky a příběhy spojené s přírodou - podpora environmentálního vzdělávání a povědomí o ekologických otázkách prostřednictvím tvůrčích aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude skrze umění prozkoumávat a vnímat svět kolem sebe jako inspirativní zdroj pro tvorbu fantazijních příběhů a uměleckých děl - dítě bude schopno vyjadřovat své vnímání a porozumění světu, ocenit krásu a rozmanitost přírody - bude se učit respektovat a chránit životní prostředí - dítě bude skrze umění vyjadřovat svůj vztah k přírodě, bude vykazovat zájem o ochranu přírody a ekologické otázky prostřednictvím tvůrčích projektů a aktivit
--	--

Příklady činností:

Divadlo: pravidelné muzikoterapeutické pohádky Markéty Havlové, dramatické hry, tvorba kostýmů a rekvizit, výroba loutek a maňásků z různých materiálů

Pohádky: čtení knih, vyprávění vlastních pohádek a příběhů s následným výtvarným zpracováním či dramatisací, společná tvorba fantazijního příběhu, tvorba společné knihy s vlastními příběhy a ilustracemi

Fantazijní hry: vlastní hrdinové a jejich dobrodružství, volná hra v přírodním prostředí, kouzelný svět na procházkách, stavba pohádkových domků v lese pomocí přírodnin

Hudba: vlastní písně a melodie s jednoduchými hudebními nástroji podle vlastní fantazie

Kresba, malba, tvoření: Výtvarný projekt

ZÁŘÍ / Pravěk

- Jeskynní malby - tvorba obrácených otisků rukou (všechny ruce dětí pohromadě, na jedné "stěně"; stmelování kolektivu)

- Venuše - tvorba postavy, bohyně podzimní úrody (práce s hlínou, popř. těstem a bobulemi; oslava rovnodennosti a sklizně)

ŘÍJEN / Starověk

- Egyptské amulety - výroba ochranného amuletu pro zimní měsíce (hledání osobního kamene a malba na něj; posilování sebe-jistoty)
- Mezopotámské tabulky klínového písma (vyrobení vlastní tabulky a napsání dopisu v neznámém písmu; fantazie - hádání co je kde napsáno)

LISTOPAD / Antika

- Antická lucernička - pomalování zavařovací sklenice postavami dědečků a babiček v řeckém stylu (dušičková vzpomínka na naše blízké v antické tradici pohřebních amfor)
- Mozaika - skládání mozaiky z nasbíraných přírodnin (společné skládání mozaiek ve velké obraz, která se hodí ke které tak, aby k sobě všechny pasovaly?)

PROSINEC / Středověk

- Knižní iniciála - tvorba vlastní ozdobné iniciály počátečního písmena našeho jména (co máme rádi a líbí se nám, co nás vystihuje; sebe-pojetí)
- Vitráž - výroba průsvitné vitráže do okna (na motivy roset ze středověkých katedrál, fyzikální zákonitosti světla, potřeba světla ve tmě)

LEDEN / Renesance, Baroko

- Vitruviova figura - kresba a výroba postavičky s pohyblivými klouby (moje tělo, povídání o člověku)
- Šerosvit - kresba gumou na uhlím začerněný papír (obrácený proces vytahování světla z temnoty, zákonitosti světla a stínu)

ÚNOR / Klasicismus, Romantismus

- Krajinomalba - plenér v krajině, malba vodovkami
- Zátíší - kresba podle skutečnosti (vymyšlení vlastního zátíší a následné překreslení na papír, vnímání objektů a zachycení skutečnosti)

BŘEZEN / Impresionismus, Expresionismus

- Impresionistické břízy - malba na kartonovou destičku, s omotaným vlněným provázkem (obraz skládaný z barev a jednotlivých bodů)
- Van Goghovy slunečnice - vystříhávání a lepení slunečnic do společného obrazu

DUBEN / Kubismus, Abstrakce

- Kubistický portrét kamaráda - namalování, rozstříhání a znovu slepení portrétu v jiné podobě (rozvíjení smyslu pro humor)
- Dripping - kapání a stříkání barev na ležící plátno (nová forma přemýšlení nad tím co znamená umění, nevázanost v projevu)

KVĚTEN / Surrealismus, Dadaismus

- Surrealistická koláž - výroba jasně laděné koláže s podivným spojením dvou a více motivů (povídání o snech a představivosti)
- Dadaismus - skládání a autorské čtení dadaistických básní (lepení rozstříhaných částí textu k sobě do různých tvarů)

ČERVEN / Body art, Kinetické umění, Land art

- Bodyart - kreslení vlastním tělem - obtiskávání a kardiograf rukou za zvuků znějící hudby
- Kinetické umění / Land art - pohybový objekt v prostoru sadu

6.4 integrovaný blok **Mé tělo v pohybu, já dobrodruh**

„Mám rád můj sad, ale potřebuji bádát i po okolí. Jsem jako malý plšík. Postupně rozšiřuji své výlety, prozkoumávám nová místa, prodírám se kopřivami a maliníky. Vlastně překonávám sám sebe. Hledám si zábavu na místech, kde by ostatní viděli nudu. Jsem hrdý na své tělo, kolik toho vydrží, mám radost z krásných nových míst“

CÍLE	VÝSTUPY
<p>Dítě a jeho tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj hrubé a jemné motoriky, fyzické zdatnosti a vytrvalosti - podpora zdravého životního stylu a fyzické aktivity, podpora pohybových dovedností v různých prostředích - podpora porozumění základním fyziologickým potřebám a funkcím těla, uvědomění si tělesné bezpečnosti a zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude zvládat základní pohybové dovednosti, jako je běh, skákání, lezení a házení v různých přírodních podmínkách - bude schopno koordinovat své pohyby a udržovat rovnováhu - bude rozumět důležitosti pravidelného cvičení pro zdraví, bude se umět chránit před nebezpečím/bezpečně překonávat přírodní překážky - bude schopno rozpoznat a reagovat na signály svého těla, jako je teplo/zima, únava, hlad/žízeň, říct si o pomoc
<p>Dítě a jeho psychika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti zvládat, nové a náročné situace, stres a schopnosti relaxovat - podpora kognitivního rozvoje prostřednictvím fyzických aktivit - podpora rozvoje sebevědomí, sebeúcty a pozitivního sebepojetí - podpora koncentrace a vytrvalosti při plnění úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude rozvíjet schopnost soustředit se a vytrvat při fyzických aktivitách i při obtížnějších činnostech - bude schopno identifikovat své silné stránky a úspěchy ve fyzických aktivitách, bude umět pojmenovat a vyjádřit své pocity a emoce při dobrodružných aktivitách, objevování nových míst a překonávání výzev

	<ul style="list-style-type: none"> - bude používat pohyb jako prostředek k uvolnění napětí a stresu, bude cítit radost a uspokojení z fyzické aktivity a pohybu
<p>Dítě a ten druhý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociálních dovedností, podpora komunikace a sdílení zážitků - podpora spolupráce a týmové práce - podpora empatie, respektu k ostatním, posilování vzájemné podpory při fyzických aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude spolupracovat s ostatními dětmi při týmových hrách a dobrodružných aktivitách - bude koordinovat své pohyby s ostatními při společných aktivitách, bude komunikovat a sdílet své zážitky s ostatními a naslouchat jejich zkušenostem - dítě bude rozvíjet empatii a schopnost pomáhat ostatním a podporovat své vrstevníky během fyzických aktivit - dítě bude respektovat pravidla her a sportovního chování
<p>Dítě a společnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumění významu zdravého životního stylu pro společnost - podpora účasti na komunitních sportovních a pohybových aktivitách - podpora rozvoje povědomí o roli fyzické aktivity v kultuře a tradicích 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude rozumět významu fyzické aktivity pro zdraví a pohodu celé společnosti - dítě se bude aktivně účastnit komunitních sportovních akcí a aktivit - dítě pozná různé formy pohybu a sportu v různých kulturách a tradicích - bude vnímat sport a pohyb jako součást společenského a kulturního života
<p>Dítě a jeho svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora ekologického uvědomění prostřednictvím pohybových aktivit v přírodě - rozvoj respektu a ochrany životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude respektovat přírodu a životní prostředí při pohybových aktivitách venku - dítě bude rozumět významu udržitelného chování při

<p>prostřednictvím sportovních aktivit</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora globálního povědomí o různých sportovních aktivitách a jejich významu - učení se praktickým dovednostem přežití v přírodě 	<p>sportovních a pohybových aktivitách</p> <ul style="list-style-type: none"> - děti budou rozvíjet globální povědomí o významu fyzické aktivity a pohybu v různých částech světa - dítě získává dovednosti potřebné k bezpečnému pohybu a přežití v přírodním prostředí
---	--

Příklady činností:

pohybové hry: různé hry zaměřené na běh, skákání, lezení, honičky, skákání přes švihadlo, sportovní aktivity různých kultur (indiánské hry, tradiční české hry)

cvičení na rovnováhu: chůze po kládě, laně, balancování na kamenech, brodění, lezení po stromech

cvičení pro děti: jednoduché jógové pozice a dechová cvičení

relaxace v přírodě: poslech zvuků přírody, tiché pozorování okolí, společné procházky, sbírání odpadků v přírodě, péče o školkovou zahradu, rozpoznávání jedlých rostlin

týmové hry: míčové hry, štafety, překážkové dráhy, kolektivní hry v lese/sadu

společné výpravy a výlety (ostrov, prales, palouček, pravidelně radlínský les, přes pole do „Duban, Nemošická stráž, s předškoláky na Sněžku), pohyb po městě, jízda veřejnou dopravou, dobrodružné výpravy

tábornické aktivity: stavba přístřešku, orientace v přírodě, výroba jednoduchých nástrojů, přespání v týpí, maringotce nebo stanech

6.5 integrovaný blok **Já a život v sadu**

„Sad je místem, kde trávím hodně času já i moji kamarádi. Chci sad dobře poznat a pečovat o něj, aby nám v něm bylo dobře. Sleduji jeho proměny, pečuji, zajímám se, sklízím, rozjímám. V sadu, i mimo sad mě zajímají zvířata, rostliny, stromy, kameny i voda - vlastně všechno z živé i neživé přírody. Zkoumám a poznávám, jsem její součástí. Pozoruji vztahy, nechávám se unášet rytmem roku.“

CÍLE	VÝSTUPY
<p>Dítě a jeho tělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora rozvoje motorických dovedností, zdravého fyzického vývoje v přírodním prostředí - podpora orientace v prostoru a smyslového vnímání - podpora povědomí o zdravé výživě a péči o tělo, zdravého povědomí o tělesném zdraví a významu pobytu venku 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě se aktivně zapojí do pohybových aktivit v rozmanitém prostoru sadu, jako je běhání, skákání, lezení, ale i sběr ovoce - bude rozumět významu konzumace čerstvého ovoce pro zdraví a bude se účastnit přípravy jednoduchých zdravých jídel - bude rozvíjet své smyslové vnímání prostřednictvím činností, jako je ochutnávání různých druhů ovoce, vůně květin a naslouchání zvukům přírody
<p>Dítě a jeho psychika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti pozorovat, zkoumat a učit se z přírodního prostředí - podpora kognitivního rozvoje, emočního a duševního zdraví prostřednictvím kontaktu s přírodou - podpora sebereflexe a sebeuvědomění 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude rozvíjet svou schopnost soustředění a trpělivosti při péči o rostliny a zkoumání přírody - bude pozorovat růst a vývoj rostlin v sadu i mimo něj, díky pobytu v přírodě bude projevoval zvýšenou emoční stabilitu - bude rozvíjet svou schopnost koncentrace a klidu při činnostech díky smyslovému vnímání přírody - bude schopno vyjádřit své pocity a zážitky z aktivit v sadu a pobytu v přírodě prostřednictvím umění nebo vyprávění
<p>Dítě a ten druhý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociálních dovedností díky společným aktivitám v přírodě - podpora spolupráce, sdílení úkolů - podpora empatie, respektu k druhým a všem živým bytostem 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude spolupracovat s ostatními při projektech v přírodě, při péči o sad: sdílet nástroje a pomůcky, pomáhat si navzájem při sběru ovoce a dalších činnostech - bude rozvíjet své sociální dovednosti prostřednictvím her a

	<p>aktivit, které vyžadují spolupráci a vzájemnou podporu</p> <ul style="list-style-type: none"> - dítě bude v přírodě rozvíjet schopnost naslouchat lidem i zvířatům - dítě bude respektovat názory a nápady ostatních během skupinových aktivit v přírodě, bude projevovat empatii a respekt k živým bytostem, starat se o rostliny a zvířata
<p>Dítě a společnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora porozumění významu společné práce a rolí jedince v širším společenství - rozvoj povědomí o kulturních tradicích spojených s pěstováním a sklizní ovoce - podpora aktivního zapojení do komunitních aktivit a péče o životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude rozumět významu společné práce a spolupráce v komunitě prostřednictvím zapojení do péče o sad - dítě bude poznávat a respektovat tradiční metody pěstování ovoce a sklizně - dítě bude součástí komunitních akcí, jako je slavnostní sklizeň, moštování, dýňobraní, sběr odpadků
<p>Dítě a jeho svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora ekologického povědomí a odpovědnosti za životní prostředí - rozvoj porozumění přirozeným cyklům a ekosystémům - podpora vztahu k přírodě a udržitelnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - dítě bude pozorovat a zkoumat přirozené cykly v sadu, jako je růst, opylování, sklizeň - dítě bude rozumět základním principům ekologického zemědělství a významu ochrany přírodních zdrojů - děti budou rozvíjet odpovědnost za životní prostředí prostřednictvím aktivit, jako je kompostování, recyklace a péče o přírodu v sadu

Příklady činností:

sběr plodů: aktivní sběr ovoce ze stromů, keřů, záhonů, poznávání různých druhů ovoce a zeleniny a jejich zralost

péče o rostliny: zalévání, okopávání, základy zahradničení a péče o rostliny, péče o sad, větve na kompost či oheň, výsadba keřů, květin, stromů

zpracování plodů: sušení bylin, ovoce, společná příprava produktů z nasbíraného ovoce, moštování, základy vaření a zpracování potravin

pozorování přírody: pozorování hmyzu, ptáků, plazů, zvířat na louce, poli či v lese, učit se jejich názvy a vlastnosti, poznávání rolí zvířat v ekosystému a přírodních procesů v různých ročních obdobích, ptačí budky a krmítka, úkryty pro zvířata

výtvarné aktivity: umělecká díla inspirovaná přírodou a životem v sadu za použití přírodnin a přírodních technik

komunitní akce: společná sklizeň, oslavy spojené se sezónními pracemi v sadu, sázení, úklidové akce, společné budování budek pro ptáky, hmyzího hotelu

V rámci vzdělávacího procesu zařazujeme také aktivity zaměřené na seznámení dětí s anglickým jazykem. Prostřednictvím her, písniček a jednoduchých aktivit v angličtině podporujeme jazykový rozvoj dětí, rozšiřujeme jejich slovní zásobu a napomáháme rozvoji poslechových dovedností. Hravou formou vytváříme základní pozitivní vztah k cizímu jazyku. Anglický jazyk zařazujeme jako doplněk vzdělávání s cílem obohatit děti o nové zkušenosti a rozvíjet jejich multikulturní povědomí.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Evaluační systém a pedagogická diagnostika v lesní mateřské škole jsou klíčové nástroje pro zajištění kvality vzdělávacího procesu. Evaluaci bereme jako nástroj ke zlepšování naší práce ve všech rovinách- vzhledem k sobě, k dětem, zákonným zástupcům i ke škole samotné. Cílem těchto procesů je:

- podpora pedagogické praxe – hodnocení a zpětná vazba pro pedagogy s cílem zlepšovat kvalitu vzdělávacího procesu a přizpůsobovat metody práce potřebám dětí
- monitorování rozvoje dítěte – systematické sledování pokroků dítěte v jednotlivých oblastech jeho vývoje, identifikace silných a slabých stránek

dítětem, rozvoj v oblasti biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální

- individuální přístup- umožnění individuálního přístupu k dítěti, který zohledňuje jeho jedinečné potřeby, zájmy a tempo rozvoje
- zapojení rodičů – zajištění pravidelné komunikace s rodiči o vývoji jejich dítěte a podpora spolupráce mezi rodinou a školkou (v případě potřeby i s dalšími odborníky) při vytváření optimálních podmínek pro rozvoj dítěte
- celkový rozvoj školy, vize

Obsah ŠVP a jeho soulad s RVP PV:

Kvalita ŠVP a jeho soulad s RVP PV je v kompetenci pedagogického týmu LMŠ ve spolupráci s nepedagogickými pracovníky LMŠ Zeměkus a prochází každoroční revizí před začátkem nového školního roku (srpen). Odpovědnou osobou je zde ředitelka.

Plnění cílů ŠVP

Plnění stanovených cílů v ŠVP je zahrnuto v měsíční třídní evaluaci (1x za měsíc) a dále je probíráno na pedagogických radách (cca. 2x za měsíc), dále je zohledňováno v sebehodnotících zprávách pedagogů a učiv (2x ročně). Odpovědnou osobou jsou zde pedagogičtí pracovníci.

Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání

Pro kontrolu naplňování cílů slouží měsíční třídní evaluace (1x měsíc), pedagogické rady (2x měsíc), záznamy z pozorování a portfolia dětí (průběžně), individuální rozhovory s rodiči (předškolní min. 1x ročně, ostatní dle potřeby). Odpovědným pracovníkem je zde ředitelka.

Práce pedagogů- sebereflexe:

Průvodci hodnotí svou práci v autoevaluační zprávě 2 x ročně (leden, květen). Výsledky sebereflexe konzultují s týmem na pedagogických radách, případně dle potřeby. Pedagog také pracuje s tabulkou vyhodnocení rizik (1x ročně, případně dle aktuální potřeby), zabývá se evaluací dalšího vzdělávání (1x ročně).

Výsledky vzdělávání - pedagogická diagnostika:

Průvodci průběžně sledují a vyhodnocují pokrok dítěte ve všech oblastech jeho vývoje. Individuální rozvoj se hodnotí průběžně na základě záznamů z pozorování, které provádí i vyhodnocují průvodci - pedagogové.

Klíčové oblasti diagnostiky korespondují s vzdělávacím obsahem. V hodnocení výsledků vzdělávání se zaměřujeme na následující:

Dítě a jeho tělo – Jak se u dítěte rozvíjí hrubá a jemná motorika? Jak se dítě zlepšuje v sebeobsluze? Jak dítě rozvíjí tělesnou zdatnost? Daří se mu upevňovat zdravé návyky?

Dítě a jeho psychika – Je dítě schopno soustředit se? Jak řeší problémy? Jak vyjadřuje své myšlenky? Jakým způsobem reguluje své emoce? Na jaké úrovni je jeho sebevědomí?

Dítě a ten druhý – Jak dítě navazuje a udržuje vztahy s ostatními dětmi a dospělými? Jak je schopno spolupracovat, případně řešit konflikty?

Dítě a společnost – Do jaké míry se dítě zapojuje do společenského dění ve školce i mimo ni? Jak dítě chápe a respektuje pravidla společenského soužití, tradice a kulturní normy?

Dítě a svět – Jak dítě vnímá a respektuje přírodu? Jak se orientuje v prostoru a čase? Jak si osvojuje základy environmentálního povědomí a udržitelného chování?

Diagnostické metody:

1. pozorování

Průvodci systematicky pozorují děti při různých aktivitách a snaží se zachytit relevantní jevy. Průvodci průběžně sledují spontánní hru, řízené činnosti, interakce mezi dětmi a snaží se zachytit pokroky ve vývoji dítěte. Jsou vedeny průběžné záznamy o pozorování dětí (denně/ týdně).

Záznam o výchovně-vzdělávacím procesu se eviduje v třídní knize elektronicky na konci každého dne - odráží, co se v průběhu dne povedlo, co se zdařilo méně, s případnými návrhy na zlepšení do budoucna.

2. individuální a skupinové rozhovory

Rozhovory s dětmi umožňují průvodcům lépe porozumět jejich myšlenkám, pocitům a potřebám. Děti mohou sdílet své zkušenosti, obavy a radosti průvodcům, ti pak mohou lépe porozumět jejich vývojovým potřebám. Skupinové rozhovory probíhají minimálně dvakrát denně, při ranním a odpoledním kruhu. Individuální rozhovory probíhají podle potřeby dětí a průvodců rozmanitým způsobem, spontánně při činnostech v sadu, procházkách a výletech, cíleně spíše při řešení problematických situací. Poznatky z rozhovorů s dětmi si průvodci předávají při poradách, které se konají jednou za 14 dní (pedagogické/ celotýmové).

Rozhovory jsou vedeny také s rodiči dětí a to podle potřeby.

3. portfolia dětí

Sbírání výtvorů, záznamů o činnostech, fotografií a dalších materiálů, které dokumentují pokroky dítěte a jejich následná analýza. Portfolio poskytuje komplexní obraz o vývoji dítěte a slouží jako nástroj pro reflexi a zpětnou vazbu.

4. pravidelná setkání s rodiči

Rodiče jsou informováni o pokrocích svého dítěte během pravidelných setkání s průvodci. Společně diskutují o potřebách dítěte a hledají způsoby, jak podporovat jeho rozvoj doma i ve školce. Společné setkání s rodiči probíhá minimálně 4 x za rok, individuální konzultace u předškolních dětí min. 1 x ročně- během měsíce února, v případě potřeby vícekrát, u mladších dětí dle potřeby.

Hodnocení a zpětná vazba

Na základě pozorování a pedagogické diagnostiky probíhá formativní hodnocení prostřednictvím slovní zpětné vazby, jejímž cílem je podpora a motivace. Průvodci společně s dětmi průběžně objevují, co dítě umí, zvládá, čemu rozumí, čímž identifikují vzdělávací potřeby jedince s cílem přizpůsobit výchovně-vzdělávací procesy individuálním potřebám dítěte. Zpětná vazba o pokrocích dítěte je pravidelně poskytována rodičům, kteří tak získávají přehled o vývoji dítěte v rámci prostředí školky. Základem je identifikace silných stránek, dále také oblastí, kde dítě potřebuje více podpory, načež jsou také doporučeny další kroky pro harmonický rozvoj dítěte.

System hodnocení a pedagogická diagnostika jsou navrženy tak, aby podporovaly celostní rozvoj dítěte, respektovaly jeho jedinečnost a přispívaly k jeho celkovému zdraví a spokojenosti. Děti v Zeměkusu jsou vnímány jako individuální bytosti s vlastními jedinečnými potřebami, zájmy a potenciálem, přičemž cílem výchovně-vzdělávacího působení průvodců je rozvoj dětí v souladu s jeho přirozeným tempem a schopnostmi.

Kvalita podmínek vzdělávání

Na hodnocení kvality podmínek vzdělávání se zaměřujeme při pedagogických radách (2x měsíc), dále také sebehodnotící zprávě pro pedagogy a chůvy (2x ročně), při vyhodnocení rizik (1x za rok, případně dle potřeby), dále také v každodenních rozhovorech nad aktuálními tématy. Ředitelka LMŠ hodnotí kvalitu personálního zajištění školky (březen), jednou ročně hodnotí také management školky z hlediska hospodaření na základě účetní uzávěrky, která je v kompetenci externí účetní (duben). Rodiče jsou 1x do roka dotazováni anonymním dotazníkem k vyjádření nad tématy k provozu školky.

Školní vzdělávací program Lesní mateřské školy Zeměkus “Pod širým nebem pro otevřenou mysl” má celkem 34. stran.

V Třebosicích 20.8.2024